

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
6 luni 20 »
3 luni 10 »
Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 18/93 =

TABLA de materii pe 1914 s'a pus sub tipar și peste 10—12 zile va fi complet gata. Ea este un ade-vărat repertoriu juridic și înlesnește foarte mult cercetărilor. Prețul ca și la celelalte 5 lei.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l Ion Bacicu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul unui a chitanțelor și stampila ziarului, ce vor libera din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ca și până acum, vechiului nostru încasator Tudoroiu sau C. Petculescu.

D-nii abonați cari și-au schimbat adresele sau cei cari au de făcut vre-o schimbare de adresă, sunt rugați să bine-voiască a ne înștiința printr'o c. p. spre a opera în registru noua d-lor adresă.

S U M A R

— Câteva observațiuni asupra României juridice, economice și politice în 1914, de d-l N. D. Comșa.

JURISPRUDENȚA

— Trib. Ilfov s. II: *Ministerul Public cu Adolf Davidescu și Al. Bogdan-Pitești, pentru șantaj* (În aplicarea art. 334 ult. al. c. penal, care prevede exercitarea unei temeri, trebuie considerat nu atât efectul propus de amenințare asupra victimei, cât efectul produs de faptuitor: adică elementul dominant al tuturor delictelor, intențiunea delictuosă).

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. I: Adopție.* — Formalități prescrise pentru solemnitatea adopției. — Nesupunerea sentinței de adopție spre confirmare de Curtea de apel. — Nulitatea adopției. — Prescripție. — Acțiunile în nulitatea adopției. — De când curge termenul de prescripție. — Art. 318 și 1890 codul civil;

— *Casație s. II: No. 1: Locațiune.* — Contract cu dată certă. — Arendarea ulterioară a aceluiaș imobil altei persoane. — Dacă îi este opozabil primul contract. — Art. 1441 codul civil; **No. 2: Jurați** — Verdict. — Asasinat. — Pândire. — Răspuns afirmativ. — Pre-uețare. — Răspuns negativ. — Verdict contrazicător. — Casare. — Art. 226 și 232 codul penal;

— *Casație s. III: Pensie militară.* — Timpul petrecut ca elev în școlile de ofițeri. — Dacă se socotește în calculul pensiei. — Școala de ofițer del Bistrița. — Art. 24 al. 2 legea pensilor din 1913. — Pensie militară. — Sporul de 5 ani acordat prin art. 2 § 3 al. 1 legea din 1913 pentru completarea a 35 ani de serviciu. — Dacă acest spor se poate lua de bază pentru stabilirea mijlociei retribuției pe ultimii cinci ani. — Soluție negativă.

Câteva observațiuni asupra României juridice, economice și politice în 1914

Curierul Judiciar e o tribună în care oamenii competenți pot trata orice chestiuni de drept, economie politică, finanțe și legislație în general. În acest ziar se pot trata și s'au tratat și chestiile mari politice, bine înțelese, unde nu eră vorba de politică militantă, de luptă de partide. Cele mai mari chestii juridice și economice au fost tratate, în această revistă, la timpul lor. Afară de admirabilele studii ale eminentului nostru Director, d-l D. Alexandresco, și a celorlalți colaboratori ai revistei, noi înșine am tratat: marea chestie a Persoanelor morale și art. 7, § 5 din Constituțiune.

În această revistă am scris noi pentru prima oară asupra principiului, că tribunalele și curțile sunt datoare să nu aplice o lege neconstituțională, principiu care a fost consacrat de jurisprudența română.

Tot aci am făcut critica proiectului de lege asupra petroleului din 1904 și studiul privitor la teoria proprietarului aparent. O parte din observațiile noastre au fost admise chiar atunci de legiuitor.

Tot în această revistă a apărut singurul studiu ce s'a publicat asupra legii minelor din 1895, o legislație foarte curioasă, nesămănând cu nici una din legislațiile străine.

S'a mai publicat studiul nostru asupra acțiunii civile principale pentru constatarea falsului în legislațiunea română, unde din cauza redacției pe care a dat-o legiuitorul din 1900 art. 66 pr. civilă, prin care admite pe lângă cazurile de anchetă în futurum propriu zise, să se poată recunoaște pe această cale validitatea sau nevaliditatea unui titlu, și din cauza redacțiunii art. 162 și urm. cari vorbesc de verificare de scripturi, fără a vorbi de falsul incident civil, soluția e cu totul

diferită de cea dată de legislațiile franceză și geneveză.

A trebuit în studiul obiectiv al chestiilor de drept să atingem deseori chestii politice chiar iritante, însă vina n'a fost a noastră ci a puterii executive care, eșind din atribuțiunile sale, a căutat să ia rolul justiției. De exemplu, în faimoasa afacere Collaro, unde Ministerul de Externe pretindea ca să se lase regularea succesiunii consulilor streini, când printre moștenitori erau și Români. Conform dreptului internațional privat regularea acestor succesiuni aparține tribunalelor române.

Tot așa în faimoasa chestie a tramvaielor, când printr'un jurnal al Consiliului de Miniștrii și mai pe urmă printr'o lege s'a căutat să se violeze dreptul de proprietate al unei societăți particulare.

În chestiile economice încă din 1899 a apărut un studiu al nostru complet asupra societăților cooperative, iar legile cari s'au făcut ulterior asupra băncilor populare și asupra cooperativeilor de producție, cu toate modificările ce li s'au adus treptat, n'au ajuns la un tot complet cum era în acel proiect.

Când s'a publicat în 1906 studiul nostru asupra câtorva mijloace pentru îmbunătățirea soartei țăranilor, s'a reprodus în el proiectul nostru de Casă rurală din 1901, în care s'a preconizat, pentru prima dată în România, munca agricolă făcută în comun de obștii sub direcția unui agronom. Când s'a votat ulterior legea Casei rurale, nu s'a ținut socoteală de observațiile noastre și anume: că majoritatea țăranilor nu vor putea plăti avansurile pentru loturile ce vor cumpăra dela Casa rurală și că e nevoie, ca la început să se facă cultura sub direcția unui șef de moșie, pentru ca rutina proastă a țăranului să se schimbe în una mai bună, pentru ca să profite țăranul nu numai din o cultură mai bună, dar și de un fel de societate cooperativă forțată de cumpărare de instrumente și de vânzare de produse în comun. În afară de aceasta, Casa rurală sau Statul aveau asigurate plata ratei, fiindcă șeful moșiei o reține din vânzarea produselor, pe care o făcea el. Când s'a făcut aplicarea legii Casei rurale, s'a constatat că țăranii nu puteau da avansuri, s'a căutat atunci să se aplice principiile preconizate de noi cu privire la munca în comun sub direcția unui agronom.

Încă din 1899 s'a publicat aci studiul nostru asupra fundamentului dreptului de proprietate, în care se arată origina socială a acestui drept și se justifică, prin urmare, exproprierea pentru împroprietărirea țăranilor.

Dacă s'ar fi urmat principiile arătate de noi

în publicațiile făcute în această revistă, privitoare la agricultura și industria națională și la politica vamală a României, n'am fi ajuns la rezultatul destul de trist ca după trei zeci de ani de protecția industriei să nu se fi stabilit cel puțin industriile esențiale, așa că vedem astăzi cum prețurile obiectelor industriale se urcă vertiginos, fiindcă importul din țările străine e în mare parte stânjenit. Dar chiar pentru obiectele de prima necesitate cari se fabrică în țară ca: zahărul, hârtia, etc. prețurile sunt colosal de mari.

Incurajarea industriei s'a făcut fără nici o normă.

Ba, a fost o normă. S'a permis capitalurilor străine să realizeze niște beneficii uzurare pe spinarea consumatorului român, iar o bună parte din oamenii noștrii politici au slujit drept samsari ai capitaliștilor străini, așa că, cu drept cuvânt am spus altă dată că, industria care s'a stabilit mai temeinic în țara noastră e industria samsarlăcului.

În studiul citat arătam că industriei trebuie să i se dea mai mult acele încurajări cari fac ca produsul să revie mai eștin, cum ar fi, de exemplu, avantajele din legea pentru încurajarea industriei naționale, iar nu încurajări ca taxe vamale, aproape prohibitive care scumpesc colosal lucrurile.

Numai așa se conciliază interesele producătorului cu ale consumatorului. În realitate însă, la noi, încurajarea s'a făcut după dorințele particularilor. De aceea am asistat mai zilele trecute la tristul spectacol al așa zisei lupte dintre hârtie și cue, când unii cereau intervenția autorității pentru a nu se mai scumpi hârtia, alții au reamintit celor de dintâi că e loc și la o intervenție privitoare la cue.

Din punctul de vedere juridic anul 1914 a fost cam sărac.¹⁾

¹⁾ Totuși s'au publicat câteva lucrări de mare valoare. Cităm între altele: a) tomul IV partea II-a din tratatul de drept civil al d-lui profesor D. Alexandresco, unde e tratată în mod complet materia testamentelor. Acest volum, ca toate celelalte ale eruditului profesor dela Iași e foarte util advocaților și magistraților, fiindcă în el se rezumă admirabil doctrina și jurisprudența streină, bine înțeles, mai cu seamă cea franceză, se arată diferențele dintre textele române și cele streine, ce concluzii a tras jurisprudența română din aceste diferențe. Dar ceea ce e mai important e părerea personală a autorului, fiind dată marea sa știință, experiență și autoritate, precum și bunul său obicei de a documenta totul. Peste câteva zile va avea să apară ultimul volum coprinzând materia *Prescripției* cu care d-l Alexandresco termină marea sa operă. La timp ne vom ocupa de acest ultim volum.

b) Vol. III, codul comercial adnotat al distinsului și neobositului magistrat, d-l Eft. Antonescu, consilier la Curtea din București.

A făcut o dare de seamă despre ea în mod foarte competent colegul nostru Vasilescu. Mă mărginesc a re-

În anul 1912 s'a discutat marea chestie a

comanda oamenilor de drept și practicianilor această lucrare, ca un adevărat tratat complet asupra cambiei și cecului, găsim într'însa rezumată toată doctrina și jurisprudența română și streină, hotărâri importante cari n'au mai fost publicate în revistele de drept, iar din doctrină interesantul curs al d-lui Stelian nepublicat. Ordinea în care sunt așezate adnotările înlesnește mult înțelegerea fiecărei chestiuni.

c) Codul de procedură civilă, ed. 2-a al colegului nostru Em. Dan însemnează desigur un mare pas înaintea asupra lucrărilor de acest fel anterioare. În el găsești pe lângă indicarea textelor streine și române în legătură cu fiecare articol, pe lângă rezumatul expunerii de motive și al debaterilor parlamentare al jurisprudenței române la fiecare articol — mai găsim jurisprudența streină și ceea ce e și mai important un rezumat admirabil a tot ce s'a scris ca doctrină de diferiți autori români și străini. — Aceasta probează o muncă conștiințioasă și o adevărată erudiție în materie.

O probă de modul priceput în alcătuirea acestei opere este cum se referă la fiecare articol și la toate legile în legătură cu el. N'are de cât un defect acest cod. E, că prea dă tinerilor totul d'a gata—îi va învăța leneși.

d) În codul de comerț, volumul IV, partea a II-a de d-nul Profesor Dumitrescu se tratează în mod complet materia societăților civile și comerciale.—Meritul autorului e în părerile sale originale asupra unei materii, unde sunt multe diferențe între legislația străină și cea română.

e) Foarte practice sunt codurile uzuale ale eruditului consilier de la Curtea din Craiova d-l C. Hamangiu.—Pentru un avocat e de mare utilitate pentru rezolvarea urgentă a unei chestiuni—arătarea textului vechiu al art. modificate, diferența între textul român și străin, indicarea art. străine, trimiterea la art. din legi și regulamente cari sunt în legătură.

f) Manualul de ședință al colegului nostru D-nul Fișescu e foarte practic, fiind că într'un volum de buzunar găsești toate codurile și legile principale cu trimiteri la articolele din legea franceză și italiană.

g) Regulamentul hotărânicilor de d-l Mavrodineanu Prim-Procuror la Teleorman, e o lucrare venită la timp și foarte necesară. Sub forma modestă a unui regulament adnotat, avem un excelent tratat asupra acestei materii.

În el se arată temeiul acestui regulament în procedura civilă, izvoarele lui în legiurile vechi, jurisprudența până la zi și doctrina—se adaugă regulamentul hotărânicilor izlazarilor comunale cu jurisprudența.

Tot ce e interesant din legiurile vechi, e reproduc. Sunt și formulare de cereri, chemări etc.

Fără pretenție d-l Mavrodineanu a publicat un tratat care va satisface pe jurisconsultul erudit, pe magistrat pe avocat și pe inginerul hotarnic.

h) Prima fascicolă a vol. I al Tratatului de procedură civilă al învățatului nostru coleg dela Iași, d-l E. Herovanu, în care tratează cele mai importante chestii de drept ca: neretroactivitatea legilor, ideia personalității Dreptului, teoria legilor de ordine publică, principiul ne-intervenirii judecătorului etc. ne arată că avem a face cu un autor care nu numai că e în curent cu tot ce s'a scris mai de seamă în drept, dar e și un spirit original pătruns de principiile moderne ale Dreptului și de luminile ce ne dă nouă știință a Sociologiei în această materie.

Să nu uităm cel mai complet tratat asupra legii

dreptului tribunalelor d'a nu aplică legile neconstituționale și s'a făcut o jurisprudență remarcabilă în această privință. La această discuție care a continuat și în 1913 au luat parte juriconsulți din diferite țări ale Europei.

În anul 1913 toată atențiunea intelectualității românești eră îndreptată spre războiul balcanic, care a început în 1912, terminându-se în vara anului 1913, în urma intervenției noastre armate pentru a pune capăt certurilor dintre popoarele creștine balcanice, cari împreună zdrobiseră mai înainte Turcia. Prin pacea de la București care a stabilit un echilibru balcanic și prin cea de la Athena între Turcia și Grecia, făcută grație prestigiului României, țara noastră a dobândit o mare autoritate atât în Balcani cât și în Occident. Cu toate acestea interesele economice ale României n'au suferit având de mai mulți ani recolte bune și mari excedente budgetare.

Anul 1914 a fost pentru noi un an nenorocit în toate privințele. Preocupările războiului mondial au împiedicat în parte activitatea în domeniul juridic. Piața s'a resimțit de acest război. Cursul schimbului s'a ridicat. Transacțiile au încetat. Faliamentele s'au înmulțit. Situația a fost cu atât mai grea, cu cât recolta anului acesta a fost mult inferioară recoltelor din anii precedenți. Trebuia încă de astăvară, la începutul războiului, să se convoace Parlamentul ca să facă de urgență legile economice și sociale necesare în aceste momente de criză, precum și legile necesare pentru cazul în care am fi intrat în război contra Austro-Ungariei, spre a ajunge la realizarea măcar în parte a idealului nostru național: *Unirea politică a tuturilor Românilor*. Nu s'a făcut aceasta. S'a căutat ca prin jurnale ale consiliilor de miniștri și decrete să se facă față circumstanțelor și s'a greșit.

Încă dela 3 August 1914 am atras atenția celor în drept, asupra următoarelor puncte:

1. Am susținut că e anticonstituțional, ca printr'un jurnal al Consiliului de miniștri să se aprobe ca Banca Națională să emită bilete de 5 lei, contrar art. 13 din legea Băncii. E drept că proprietarilor făcut de colegul nostru dela Galați C. Buzdugan.

Într'o materie, unde nu se poate copia, se vede spiritul juridic al autorului, în toate chestiile ce tratează pune ceva dela el. Această carte va ajuta mult facerea jurisprudenței.

2) Un studiu foarte interesant e în cartea d-lui Ioan I. Ionescu, avocat, doctor în drept: *Dota sub raportul înstreinării*. Despre această lucrare meritorie vom avea a face o dară de seamă specială.

3) Foarte interesant e de asemenea Codul de Comerț adnotat de d-l G. T. Ionescu, greșier la Casație, unde se găsește reproduc exact și suficient de detaliat jurisprudențele Inaltei Curți de Casație.

printr'o lege ulterioară s'a acoperit acest vițiu, însă nu e permis ca printr'o lege ulterioară să se acopere călcările de legi anterioare. Parlamentul are datoria să facă legi, iar nu să aprobe călcările de legi. Parlamentul aprobă ulterior numai creditele extraordinare deschise de consiliul de ministrii, fiindcă acest drept al consiliului este specificat în lege. Dar chiar când s'a votat legea, care a aprobat dispoziția privitoare la biletele de 5 lei, tot s'a făcut un act greșit și anticonstituțional. E o convenție între Stat și Bancă ca statutele Băncii să nu se poată modifica decât de adunarea generală și pe urmă vine aprobarea legiuitorului. Asemenea dispoziții n'au nici-o scuză de cât tendința spre arbitrar și nepriceperea principiilor juridice din partea autorilor acestor dispozițiuni. Se putea convoca fără pericol și adunarea generală extraordinară a Băncii și Parlamentul.

2. Spuneam, că negustorii cari au de făcut plăți în străinătate, nu sunt datori să facă plăți în țările cari sunt în stare de război și cari au înființat moratoriul. Adugam, că dacă negustorii din aceste țări au reprezentanți la noi pentru încasarea creanțe or. debitorii pot plăti în hârtie de bancă, fiindcă din momentul ce nu poate fi schimb cu țările, în care debitorii nu sunt obligați să plătească, nu se poate stabili un curs al schimbului real, ci numai fictiv. Comitetul Burselor fixă, în mod fictiv, cursul schimbului asupra piețelor streine, la o sumă mai mare decât al pari. El a trimis în această privință o adresă Ministerului de justiție, care aprobând acest mod de a vedea, a trimis la rândul său o circulară Președinților de tribunal, în care le cerea să se conforme deciziunilor comitetului Burselor.

În realitate, acest comitet comisesse un delict, fiindcă nu-ți e permis să stabilești în mod fictiv un curs al schimbului, pentruca să poți lua dela debitori o diferență de curs care în realitate nu există.

S'a revenit asupra acestei dispoziții la 2 zile după ce s'a publicat un interviu al meu în această privință, iar cecul Paris a rămas 100 lei, și Mărcile germane, 123.50 suta, cum e prevăzut în legea asupra valorii monedelor streine.

3. Am cerut încă dela 3 August 1914 să se oprească exportul aurului și exportul tuțurilor produselor agricole, nu numai a furagelor după cum se făcuse. În schimb, să se modifice art. 7 alin. 7 al legii Băncii Naționale, pentruca să-i permită să facă avansuri nu numai pe vante liberate conform legii docurilor, dar și pe certificate eliberate de Stat, care prin organele sale ar constata felul și cantitatea produselor depuse în magaziile particularilor. Cu

chipul acesta Banca Națională ar fi putut să avanseze agricultorilor o parte din valoarea produselor asupra cărora ar fi avut un drept de gaj, rămânând în custodia proprietarilor și a autorităților locale. Această propunere avea următoarele avantaje: a) Mai întâi rămâne în țară tot stocul de produse agricole de care am putea avea nevoie într'un eventual război; b) al doilea, Statul prin intermediul Băncii ar fi cumpărat el singur produsele și le-ar fi schimbat în mod real pe arme și munițiuni, iar după ce se satisfăcea aceste nevoi, le-ar fi vândut contra aurului pe care îl depunșă Băncii Naționale.

c) Agricultorii ar fi plătit până la vinderea produselor lor o dobândă relativ mică Băncii Naționale, scăpând de intermediul celor l'alte bănci cari, cu toată intervenția Băncii Naționale, le-au luat dobânzi mari și comisioane.

d) S'ar fi mărit stocul în aur al Băncii Naționale și în consecință puterea ei de emisiune.

În loc de aceasta s'a comis cea mai mare greșală financiară și erezie în materie de bancă permițându-se, ca să treacă în stocul metalic toate tratele asupra streinătăței. În vremuri normale când stocul este de 40 % se permite prin lege ca o treime din acest stoc să fie în trate asupra streinătății. De ce? fiindcă în asemenea timpuri băncile streine trimit Băncii Naționale imediat aur contra tratelor ce aceasta din urmă are în portofoliu. În timpurile actuale în țările în care sunt băncile asupra cărora Banca Națională are trate ca: Franța, Germania, etc. exportul aurului e oprit. Va să zică tratele asupra acestor bănci nu mai valorează aur. Așa că toată partea din stocul metalic, reprezentată prin trate, n'are nici o valoare ca atare.

Emisiunea biletelor de bancă are un corespondent în portofoliul intern și avansurile asupra titlurilor, pe cari le face banca. Se poate întâmpla ca, mai cu seamă în momentele de criză să se realizeze cu dificultate de către Bancă acest portofoliu, însă în acelaș timp detentorii biletelor să se prezinte și să ceară contra lor aur, cum au drept, conform art. 14 din legea Băncii Naționale și 18 din legea monetară. Pentru acest caz Banca are aur pentru cel puțin o treime din valoarea biletelor emise și poate rambursa în aur biletele sale celor cari cer. Banca însă nu mai are această posibilitate dacă, în loc de aur are în stocul său metalic trate, cari nu se pot realiza, decât foarte târziu, într'un timp nedeterminat. În asemenea condițiuni așa zisul stoc metalic nu mai e o garanție pentru bancă. Mai sigur e portofoliul său intern care reprezintă o valoare realizabilă, averea debitorilor din țară, sau avansurile asupra titlurilor cari sunt garantate de

Stat. Din contră, dacă Banca ar fi avut în portofoliul său polițele agricultorilor, biletul de bancă ar fi avut o garanție sigură în stocul de grâu din magazii, iar dacă acest grâu era vândut de Stat, se depuneă aur la Bancă.

Tocmai acum, după ce s'a exportat foarte mult grâu, după ce a eșit aurul dela noi, fiind încasat de către băncile străine din țară, cărora agricultorii le datorau bani, după ce s'au făcut toate speculile asupra prețului grâului de cari au profitat samsarii streini și oamenii politici cari și-au vândut influența, d-l Ministru al domeniilor a declarat la Cameră că după sărbători va propune un proiect de lege care e în sensul propunerii mele din August.

S'a votat în fine legea specială autorizând luarea de măsuri excepționale. Această lege cuprinde mai multe părți cu totul deosebite unele de altele. Și anume :

1. Sunt dispoziții privitoare la moratoriul extern;

2. Sunt dispoziții privitoare la suspendarea termenelor de plată și orice alte termene pentru exercitarea drepturilor și acțiunilor în folosul militarilor chemați sub arme în timpul mobilizării sau stărei de război;

3. Sunt dispozițiuni de procedură prin care se pot mută în timp de mobilizare sau război reședințele instanțelor judecătorești, prin care un judecător poate fi delegat de Minister să conducă lucrările la mai multe judecătării. În acest sens mai sunt dispoziții cari permit ca Curțile de apel să poată fi completate cu inspectori judecătorești, iar tribunalele cu judecătării de ocol și ca Tribunalele să poată judeca în prima instanță cu judecător unic;

4. Sunt dispozițiile prin care se poate suspenda legea proprietarilor în ce privește imobilele urbane relative la contractele de închiriere până la 3000. lei în orașele mari ca București, Iași, etc., iar până la 2000 lei în celelalte orașe. O altă dispoziție de procedură permite judecătorilor ca să acorde chiriașilor termene de grație chiar în timpul unei urmăriri și chiar dacă s'a prevăzut clauza rezolutorie expresă;

5. Mai sunt dispoziții privitoare la lefurile ce primesc funcționarii civili și pensionarii ofițeri de rezervă nu numai în timpul mobilizării, dar și în timpul concentrării.

6. Alte dispoziții sunt privitoare la ajutorul ce trebuie să se dea familiilor ofițerilor precum și ale gradelor inferioare care având funcțiune civilă primesc salariul acestei funcțiuni în timpul mobilizării. Mai sunt dispozițiuni privitoare la ajutorul soldaților sau gradelor inferioare mobilizați cari n'au funcțiune civilă. Tot prin această

lege se înființează o persoană morală «*Familia luptătorilor*», și niște impozite de consumațiune, numite «*Timbru de ajutor*», aplicabil pe cărți poștale, scrisori, telegrame, note de plată în hoteluri și în orice alte localuri de consumație. O taxă de 50 bani pe biletele de plată în vagoanele cu paturi; taxe de 20 și 10 bani pe biletele de tren și de 10 și 5 lei pe biletele de abonament la tren. În fine taxe de 2 și 1 leu pe cărțile de joc;

7. Sunt dispozițiile prin care obligă pe locuitorii rămași în comunele rurale să cultive pământurile soldaților mobilizați, pe care aceștia din urmă le au fie ca proprietate, fie arendate cu contracte agricole, iar pentru executarea acestor munci se introduce în legislația noastră executarea silită prin administrație;

8. Se dă dreptul Ministerului de Industrie ca să stabilească prețuri maxime de vânzare pentru comerțul mare și în detaliu al produselor alimentare și al oarecăror articole de industrie sau comerț pe care le va găsi consiliul de miniștrii de primă necesitate. Pentru obiectele mărunte de consumația alimentară zilnică ca: pâinea și carnea, în com. urbane reședințe de județ se fixează prețul maxim de primar cu dreptul Ministerului de Industrie d'a anulă sau modifica ordonanța primarului. Pentru contravențiuni Ministerul de Industrie are dreptul să vândă marfa comercianților prin delegații săi pe prețurile fixate în socoteala proprietarilor, iar în caz de recidivă să le închiză prăvălia și să le vândă marfa pe prețul fixat. Decisiile pentru aplicarea penalităților se dau de Ministrul de Industrie cu drept de apel la tribunal fără opoziție și recurs.

Rar s'a văzut un mai mare amalgam de dispozițiuni legislative cu caracter cu totul deosebit cari n'au nici o legătură unele cu altele. Nu se poate zice că între ele există măcar această legătură, că sunt dispoziții cari se aplică în timpul mobilizării.

În adevăr, dispoziția privitoare la solda ofițerilor de rezervă se aplică și în timp de concentrare, adică în timp de pace. De asemenea impozitele stabilite prin această lege se aplică imediat, adică și în timp de pace, precum și fixarea prețurilor pentru obiectele alimentare.

De obicei, fiecare minister propune modificările legislative cari privesc acel departament, iar modificările le leagă de articole din codurile respective, sau din legile speciale. Numai așa se poate face o lege bună, fiindcă în acest mod se are în vedere repercusiunea pe care o va avea noua dispoziție legislativă asupra dispozițiilor legale deja existente și legătura dintre ele.

Ministrul Justiției trebuia să propună modificările de lege privitoare la moratoriul extern și

la moratoriul pentru militarii mobilizați. Aceste dispoziții trebuiau legate de materia respectivă din codul civil, de comerț, și cel de procedură civilă. Tot de materiile respective din Codul de procedură civilă trebuiau legate dispozițiile cari permit judecătorilor ca să acorde termene de grație în timpul unei urmăriri, sau când s'a prevăzut clauza rezolutorie expresă.

Dispozițiile prin care se suspendă legea proprietarilor trebuiau legate de această lege specială. Deasemenea țin de legea pentru organizarea judecătorească dispozițiile cari permit mutarea reședințelor judiciare și modificarea complectului instanțelor judecătorești, după cum am arătat mai sus.

Afară de dispozițiile privitoare la moratoriul extern, toate celelalte dispoziții pot rămâne în codurile și legile speciale respective, ele fiind aplicabile în caz de război și mobilizare nu numai în anii aceștia, ci ori de câte ori s'ar mai putea ivi asemenea cazuri. Chiar în ce privește moratoriul extern se putea introduce în Codul de comerț o dispoziție care să permită societăților și comercianților din România să nu plătească datoriile lor persoanelor din țările cari au înființat moratoriul și pe timpul duratei lui.

De asemenea starea de război dintr'o țară streină să fie considerată ca un caz de forță majoră, care să permită debitorilor din România să plătească datoriile lor în moneda țării noastre, iar nu în moneda streină arătată în contract și fără nici o diferență de schimb.

Dispozițiile cari obligă pe locuitorii rămași în comunele rurale să cultive pământurile soldaților mobilizați privesc Ministerele de Interne și agricultură.

Cu privire la aceste dispozițiuni mi se pare o enormitate ca să se introducă munca silită chiar în vreme de război. Această dispoziție este cu totul contrarie principiilor de drept modern, după care dacă nu se îndeplinește obligația de a face, partea se condamnă la daune. Ea va da naștere la multe abuzuri.

Dispozițiunea privitoare la fixarea prețurilor maxime are multe lacune. Mai întâi această dispozițiune nu se aplică la obiectele cari fără a fi de prima necesitate pentru consumatori în general, sunt de necesitate absolută pentru stat, care s'ar găsi în stare de războiu.

Se știe că comercianții de echipamente militare de harnașamente și șei pentru cai, cei de cauciucuri pentru automobile și alte ustensile necesare pentru automobile au luat Statului prețuri colosale.

Era mult mai practică să se facă o dispoziție în virtutea căreia toți comercianții să fie

opriți d'a vinde, în timp de criză, mobilizare sau război, dela declararea unei asemenea stări printr'un decret, cu un preț mai mare decât prețul mijlociu al anului care a precedat decretul, mărit cu 10 %.

În caz de contravenție, comerciantul se va deferi Tribunalului care, judecând cu procedura repede a flagrantelor delictes, va putea să-l condamne la amendă, iar în caz de recidivă la amendă sau închisoare, numindu-i și un sequestru care va vinde în contul lui în timpul duratei crizei sau stărei de războiu.

Tot Tribunalul va avea dreptul, după un timp oare care, ținând socoteală de circumstanțe și de cauțiunile personale sau reale ce ar prezenta comerciantul, să-l repue în capul afacerilor sale.

Hotărârile Tribunalului în această materie, vor fi supuse apelului, iar Curtea va judecă aceste apeluri cu precădere și urgent în termen maximum de 10 zile și fără drept de recurs. De asemenea nu va fi drept de opoziție.

Hotărîrea Tribunalului va fi executorie, nepunându-se suspendă în timpul judecării apelului.

Ministerul de Industrie va fi dator, ca odată cu publicarea decretului prin care se declară starea de criză sau de război, să publice pentru fie care comună prețurile mijlocii ale diferitelor obiecte atât pentru en gros cât și pentru detaliu. Pentru fixarea acestor prețuri se va cere avizurile consiliilor comunale pentru comunele urbane, ale prefectilor și delegațiunilor județene pentru cele rurale. Comercianții nemulțumiți de fixarea acestor prețuri se vor plânge Camerilor de comerț respective, iar numai prezidenții acestora au dreptul să facă contestație înaintea unei comisiuni care va fi prezidată de Ministrul de Industrie sau reprezentantul său. Din această comisiune vor face parte de drept Președintele Camerei de Comerț din București sau delegatul său, un delegat al Camerei de Comerț din circumscripția în care se află contestatorul, directorul serviciului sanitar, directorul industriei, al meseriilor, directorul agriculturii, un intendent-general delegat de Ministrul de război, Sindicul Bursei din București, agentul bursei de cereale, doi negustori angrosiști și trei detaiști numiți printr'un jurnal al consiliului de ministrii. Această Comisiune ținând socoteala de diferitele plângeri din țara va putea modifica prețurile din tablourile ministerului, însă până la publicarea noilor tablouri modificate, se vor respecta cele vechi.

În Franța, unde s'a închis prăvăliile comercianților cari fac parte din Statele cu care Franța e în stare de război, sequestrii și lichidatorii se numesc de tribunal.

Se dă naștere la prea mari abuzuri, când se

permite, ca aplicarea pedepselor să se facă de autoritățile administrative, după cum se prevede în legea actuală.

În fine impozitele de cari am vorbit mai sus, adică timbrele de ajutor și alte taxe depind de Ministerul de finanțe. Aceste taxe au mai multe defecte:

a) Nu sunt proporționale. Se plătește 20 bani la orice note cari trec de 2 lei în sus, plătind aceiaș sumă consumatorii săraci ca și cei bogați, ale căror note trec de sute de lei.

b) E greu de perceput și dă naștere la fraude. În restaurante și localurile de petrecere mai cu seamă, va fi mai ușor să se eludeze legea.

Ar fi fost mult mai bine, ca în vederea războiului să se stabilească un impozit general pe venit, cu caracter regresiv, complementar celorlalte impozite. După cum arăt în raportul făcut de mine asupra Budgetului din 1913, acest impozit se poate stabili foarte ușor. El are avantajul că i se poate mări cota în caz de mare necesitate în timpul războiului, iar după război el se poate menține, suprimându-se încet, încet, celelalte impozite nedrepte, ca cele mai multe din impozitele indirecte. Dintr'un asemenea impozit se poate face un fond de război din care să se dea și ajutoarele. În Anglia *income-tax-ul* s'a stabilit cu ocazia războaelor contra lui Napoleon I, și a rămas.

Războiul se apropie. Toată lumea s'a convins, că fără război riscăm să pierdem o ocazie care nu se mai poate regăsi, de a face unitatea națională a tuturor Românilor. Dacă, ferească Dumnezeu, Tripla înțelegere va învinge și va face pace înainte ca noi să intervenim, e foarte posibil ca Bucovina să rămâe Rușilor, o parte din Banat să treacă Sârbilor, iar Transilvania să fie luată de Ruși sau să rămână Ungurilor. Intr'un asemenea caz nenorocit nu mai putem avea nici o speranță de a face unitatea națională. Vom rămâne o țară mică înconjurată de vrăjmași puternici și măriți prin cuceriri. Riscăm să pierdem chiar existența actualului Regat Român.

După părerea mea personală, ar fi fost mai bine ca să nu fi așteptat atât. În August găseam Transilvania și cu celelalte ținuturi românești din Austro-Ungaria neapărate, găseam mai mulți frați de ai noștri cari au pierit de atunci. Salvam deci o bună parte din neamul românesc și măream și rândurile armatei noastre cu frații de dincolo. Serviciul pe care îl făceam Triplei înțelegeri în acele momente ar fi fost colosal, fiindcă armata germană fiind ocupată în Franța, în Prusia orientală și în Polonia unde se găseă și partea cea mai bună a armatei aus-

triace, Austria ar fi fost de atunci distrusă de cele 3 coloane, cea română la mijloc, cea serbă la apus și cea rusească la răsărit.

În asemenea condițiuni greu i-ar fi fost Rusiei să ne ciuntească o parte din Bucovina, iar Serbiei i-ar fi fost peste putință să aibă pretenția asupra vre unei părți din Banat, unde sunt foarte puțini sârbi colonizați în ultimele timpuri. Eu cred, că față cu asemenea situațiune, Germania s'ar fi resemnat să lupte pe frontul de apus cu Franța, Anglia și Belgia iar pe cel de răsărit cu Rusia, lăsându-ne în țările ocupate de noi până la tranșarea definitivă a războiului.

Din cauza greșelilor sale diplomatice, Germania are toată lumea contra ei. Ea va fi învinsă și, deci, n'aveam de ce ne teme la sfârșit.

Dar mai bine mai târziu decât nici o dată.

Poate că Guvernul nu găseă preparația militară și mai cu seamă cea diplomatică desăvârșită. Noi am dat alarma încă din 1913 când am cerut în Cameră un guvern nu de colaborare de partide, ci compus din toate capacitățile națiunii, pentru ca mobilizându-se, tot ce avea țara mai bun să fim preparați din punctul de vedere militar și cel diplomatic. Cu întârzierea intrării noastre în acțiune, mi-e teamă pentru Bucovina și o parte din Banat. Să dea D-zeu ca temerea mea să fie nejustificată.

Guvernul are dreptul și datoria să nu se pronunțe înainte de a intra în acțiune. Iar cei cari fac destăinuirii asupra momentului intrării noastre în acțiune fac un rău serviciu țării. Destăinuirea unui domn deputat care face pe diplomatul, că așteptăm pentru a intra în război, ca să ne sosească monitoarele cu cari să mergem pe Dunăre până la Buda-Pesta, dacă nu e o farsă, cade sub previziunile legii spionajului votată în 1913.

E în interesul țării ca, chiar înainte de intrarea în război, pentru prepararea lui să fie la cârmă toți oamenii de valoare. De aceia cred, că oamenii de guvernământ, cari au declarat că trebuie să intrăm în război alături de Tripla înțelegere și din această cauză nu mai pot intra în guvern decât în ajunul declarării războiului, au făcut o greșală, privând țara de serviciile lor atât de necesare chiar de acum.

De asemenea dacă înțeleg o campanie inverșunată contra Ungurilor și Austriacilor, distrugătorii neamului românesc, cred că ar fi fost o notă mai justă, dacă am fi arătat că suntem siliți să fim vrășmași Germanilor, fiindcă ei s'au aliat cu vrășmașii neamului românesc.

D. N. COMȘA.

CADOUL cel mai frumos ce se poate face magistraților, avocaților, grefierilor și studenților

în drept este:

Comentariile de drept civil ale d-lui profesor *D. Alexandrescu* (13 vol. apărute);

Cursul de drept penal și Procedură penală al d-lui profesor *I. Tanoviceanu* (3 vol.);

Codicele civil adnotat și comentat de d-l avocat *D. Neagu* (2 vol. apărute);

Codul de comerț comentat de d-l profesor *M. A. Dumitrescu* (5 vol. apărute);

Codul de comerț adnotat de d-l consilier de curte *Eft. Antonesc* (3 vol. apărute);

Codul falimentelor adnotat de d-l judecător *G. T. Palade*;

Codul penal adnotat de d-nii *Bădulescu & Ionescu*, Prim-grefier și Grefier la casație;

Codurile uzuale, cuprinzând toate codurile și legile în vigoare de d-l *Hamangiu* (1 vol.);

Manual de ședință de d-l *I. N. Fintescu*, cuprinzând toate codurile și legile importante (1 vol. portativ de buzunar);

Codul de Procedură civilă (ed. 2-a), adnotat de d-l *Em. Dan*;

Repertoriul general de jurisprudență română, cuprinzând jurisprudența Înaltei Curți de casație pe 42 ani, de d-l avocat *I. Barozzi* (5 vol.);

TRIBUNALUL JUD. ILFOV, Secția II c. c.

Audiența dela 17 Martie 1914

Președenția D-lui Gr. **PEREKYDE**, Președinte

Sentința penală No. 409

Ministerul public cu Adolf Davidescu și Al. Bogdan-Pitești pentru șantaj

Delictul de șantaj.—Art. 334 ult. al. Cod. penal.

In aplicarea art. 334 ult. al. c. p., care presupune exercitarea unei temeri, trebuie considerat nu atât efectul produs de amenințare asupra victimei cât efectul propus de făptuitor: adică elementul dominant al tuturor delictelor, intențiunea delictuoasă.

Azi 17 Martie 1914 fiind pusă pe rol acțiunea publică deschisă contra inculpaților Adolf Davidescu și Al. Bogdan-Pitești prin ordonanța definitivă No. 120/913 a D-lui Jude-instructor al cab. 3.

La apelul nominal s'au prezentat partea civilă și ambii inculpați, care au cerut amânarea pentru neprezentarea tuturor martorilor.

Tribunalul respinge cererea de amânare și dispune audierea martorilor prezenți, după care se va discuta utilitatea martorilor absenți.

Inculpații declară că respingându-se cererea de amânare se retrag din instanță.

S'a procedat la audierea martorilor prezenți și s'a dat părților cuvântul în fond, amânându-se pronunțarea hotărârei pe ziua de 20 Martie a. c. când s'a dat hotărârea următoare:

Tribunalul,

Având în vedere ordonanța definitivă No. 120/913¹⁾ a D-lui Jude instructor cab. 3 Trib. Ilfov, precum rechizitorul No. 18897/913 al d-lui Prim-Procuror;

Având în vedere instrucțiunea atât orală cât și scrisă împreună cu toate actele din dosar;

Având în vedere concluziunile părții civile și rechizitorul d-lui Prim-Procuror, inculpații retrăgându-se în timpul ședinței fără d'a se apăra;

Având în vedere că, inculpații Adolf Davidescu și Al. Bogdan-Pitești sunt trimiși înaintea Tribunalului, sub inculpațiunea art. 334 ult. al. din cod. penal, și a-nume pentru faptul că Bogdan-Pitești fie prin ziarul «Seara» fie prin emisari, Davidescu fiind unul din acei emisari, a săvârșit delictul de șantaj în contra părții

civile Aristide Blank, directorul Băncii Marmorosch, Blank & Co.;

Având în vedere că, în rezumat, faptele, cum rezultă din instrucțiunea orală și scrisă, sunt următoarele: prin luna Martie 1913 ziarul «Seara» începe o campanie violentă în contra casei Blank și în contra directorilor ei, bătiânul Mauriciu Blank și Aristide Blank; Paspati, unul din directorii Casei Blank, stând de vorbă la bancă cu D. Adania, agent de publicitate, află dela acesta că ziarul «Seara» s'a detașat de jurnalul Minerva, fiind vândut lui Al. Bogdan-Pitești (pe prețul de 30000 lei cum a aflat Paspati dela d-l Grigore Cantacuzino, vânzătorul ziarului), iar cerând Adania a se luă abonament special de publicitate pentru ziarul «Seara» și anunțând o campanie în contra băncii Blank; — la diferite întrevederi cari au avut loc tot la Bancă, Adania și Paspati nu se pot înțelege nici asupra sumei de 20000 lei, pe urmă 12000 lei, de dat lui Bogdan-Pitești pentru încetarea campaniei, nici asupra intervențiilor de făcut la persoane influente, și vizitele lui Adania încetează. Atunci apare arhitectul Davidescu, care fiind într'o situațiune socială mai ridicată, reușește a se introduce pe lângă Aristide Blank, îi arată pe Bogdan-Pitești ca un om fără Dumnezeu, și îi explică că acesta având scrisori foarte compromițătoare atât pentru bancă cât și pentru familia sa, momentul era venit d'a vedea pe Bogdan-Pitești și d'a deschide punga. Aristide Blank, care se vede amenințat fără să știe cum să procedeze pentru apărarea sa, se sfătuește cu d-l Costaforu și aduce cazul la cunoștința serviciului de siguranță. Se convine între Aristide Blank și Davidescu o întâlnire cu Bogdan-Pitești pe ziua de 12 Maiu la Fronescu; dar Bogdan-Pitești care telefonase la Fronescu pe când Blank și Davidescu erau la Hipodrom, anunțase că nu va veni la Fronescu, ci pe șosea între Hipodrom și rondul al 2-lea. Acolo îl așteaptă Blank și Davidescu până la ora 8 seara, dar Bogdan-Pitești nu vine. Supărat că Davidescu îl duce cu vorba pe Aristide Blank, la puține zile Blank sequestrează mobila lui Davidescu pentru o datorie veche de 4000 lei, prevăzută într'o sentință neexecutată de mai mulți ani. După aceea Aristide Blank ascunde pe Inspectorul Șef al siguranței Eug. Călinescu în biroul său după o ușă mascată și găurită, când trebuia să vină Davidescu, astfel că Inspectorul Siguranței a auzit insistențele lui Davidescu pentru împăcarea cu Bogdan-Pitești din pricina scrisorilor compromițătoare pentru bancă și pentru familia reclamantului. Martorul Călinescu a mai auzit întâlnirea fixată între Blank și Davidescu, pentru a se duce la ora 9 seara, în aceea zi, a tratat cu Bogdan-Pitești. De toate cele auzite Inspectorul a dresat un proces-verbal în care a notat și cele 12 hârtii a una mie lei ce Blank și propunea a da lui Bogdan-Pitești. În aceeași seară de 27 Maiu 1913, Davidescu și Blank în automobil, urmăriți fiind de un automobil al poliției se duc la casa lui Bogdan-Pitești, care insistă pentru a-i pofti în casă, dar care pe urmă se întoarce în casă, și ia pălăria și se urcă în automobil, Davidescu stând în față, pe strapontin, cu spatele în spatele șoferului. Locul de masă este ales la șosea, la Flora, într'o cabină particulară, unde, între orele 9 și 12 Bogdan-Pitești și Blank discută condițiunile împăcării și cad la învoială pentru suma de 30.000 lei. Dar Blank n'avea asupra sa decât 18.000 lei și față de atitudinea extravagantă lui Bogdan-Pitești se ferește a da un acout și părțile hotărăsc a se întâlni a doua zi la ora 11 dim. la Hipodrom pentru remiterea sumei. Blank era înțeles cu poliția că dacă Bogdan-Pitești primește suma, să

¹⁾ A se vedea publicată în *Curierul Judiciar* No. 3/914.

iasă cu țigara aprinsă; el neavând suma n'a aprins țigara. Poliția informându-se chiar în acea seară de rezultatul convorbirei și văzând întâlnirea fixată pentru a doua zi de dimineață la Hipodrom, prepară un automobil și Directorul de Poliție Cantuniar este rugat de Șeful Siguranței să se ducă cu acel automobil la 10^{1/2} la Blank. Însă la Flora inculpații au observat un om dela poliție îmbrăcat în șofeur și bănelile lor s'a deșteptat. Davidescu telefonează lui Blank că din pricina poliției nu mai poate avea loc întâlnirea la Hipodrom. Mai târziu Davidescu telefonează din nou că Bogdan-Pitești i-a deslușit rostul Poliției la Flora și că știe că venea dela Kitila în urmărirea unor falsificatori de bancnote, astfel că poate trimite banii într'un plie dublu, printr'un ușier, la dânsul, Davidescu. Blank a acceptat cu condiție să telefoneze Bogdan-Pitești direct dacă primește ca suma să fie dată lui Davidescu. Bogdan-Pitești telefonează în franțuzește, anunțându-se «eu sunt Pake», și primind ca banii să fie dați lui Davidescu care 'i va aduce. Blank se resgândește fiindcă perdeă astfel urma banilor și telefonează lui Davidescu că preferă să se întâlnească singur cu Bogdan-Pitești, neplăcându-i amestecul Poliției. Davidescu răspunde la telefon că dacă Blank e așa de fricos va veni el la dânsul. Toate aceste convorbiri, în dimineața zilei de 28 Maiu, au fost auzite și de Cantuniar, Directorul Poliției și de Costaforu, cu alte receptoare telefonice. Într'adevăr Davidescu vine și primește cele 30 bilete a una mie lei (cu numerile date poliției dinainte), zicând că bani-i duce lui Bogdan-Pitești, care va încetă campania și atacurile. În acest moment este arestat de M. Cantuniar. Este la Davidescu o exploziune de durere, de rușine și de amenințări. Vrea să ducă banii la Bogdan-Pitești pentru a dovedi că nu este vinovat dânsul, și se plânge că l'a nenorocit Bogdan-Pitești. La rândul său Bogdan-Pitești este arestat de Inspectorul Călinescu acasă, în timpul mesei; Bogdan-Pitești telefonează pe loc d-lui Grigore Cantacuzino să intervină pe lângă fratele său Ministrul Justiției ca să nu fie depus, și face și o petițiune unde se plânge de abus de putere, arestare ilegală, etc.;

Având în vedere, în drept, că delictul prevăzut și penat de articolul 334 ultim aliniat consistă în amenințarea de revelațiuni sau imputațiuni difamatorii supt condițiune de plată, reaua credință fiind conținută în alăturarea ambelor elemente ale delictului;

În ce privește pe inculpatul Adolf Davidescu:

Având în vedere că culpabilitatea lui Davidescu rezultă din propriile sale mărturisiri, făcute în exploziunea durerei morale atunci când a fost arestat, cari mărturisiri au fost făcute d-lui Prim-Procuror, chiar în momentul arestării și Judecătorului de Instrucțiune în aceeași zi;

Că aceste mărturisiri, în timpul când Davidescu n'a putut fi influențat de partea civilă, nici intră în vorbă cu Bogdan-Pitești, conțin o înlănțuire atât de logică a faptelor și o precisiune atât de minuțioasă asupra tuturor detaliurilor, încât aceste mărturisiri înlătură orice bănuială asupra nesincerității lor;

Că importanța acestor mărturisiri nu este întru nimic atinsă de revenirea lui Davidescu asupra lor pe ziua de 6 Iunie, tot în fața Judecătorului de Instrucțiune, atunci când mandatul de arestare fusese infirmat de tribunal pe ziua de 30 Maiu, care infirmare fusese într'adevăr reformată de Camera de punere supt acuzare, la 1 Iunie, și atunci când Davidescu a putut fi in-

fluențat de co-inculpatul său Bogdan-Pitești pentru a tăgădui totul;

Că în această ordine de idei, influența lui Bogdan-Pitești asupra lui Davidescu a fost covârșitoare și s'a dovedit atât în timpul făptuirei delictului, cât și în timpul instrucțiunii și în timpul procesului, dovedindu-se că Davidescu, învinuit de o faptă infamantă, a preferat să suporte consecințele ireparabile a retragerii din instanță în momentul când urmă a i se lua interogatoriul, și consecințele grave de a nu se apăra de loc, mai bine decât să nu urmeze exemplul dat pe față de Bogdan-Pitești;

Având în vedere că vinovăția lui Davidescu rezultă și din procesul-verbal al Inspectorului Șef al Siguranței Eug. Călinescu pe ziua de 27 Maiu 1913 (cifra de 28 fiind rezultatul unei erori de condeiu ce se rectifică din conținutul chiar al procesului-verbal asupra faptelor menționate) care proces-verbal fiind dresat de un agent al poliției cu atribuțiuni judiciare, în urmărirea unui delict, urmează a fi crezut până la proba contrarie (dos. Instr. fila 32. Martor fila 114, verso și în fața tribunalului);

Că din acel proces-verbal se constată insistența lui Davidescu pe lângă Blank pentru a se întâlni cu Bogdan-Pitești, întrucât el, Davidescu, a văzut la Bogdan-Pitești scrisori foarte compromițătoare, care publicate ar putea să cauzeze rău părții civile chiar în familia sa;

Având în vedere că complicitatea lui Davidescu la fapt rezultă din complexul de martori care stabilesc atât demersurile făcute pe lângă Blank, cât și participarea lui la întrevedere între Blank și Bogdan-Pitești în tot timpul întrevederii, precum și la fixarea prin telefon a modului de primire a banilor;

Că în momentul arestării se constată din depozițiunea martorului Costaforu că Davidescu se bătea cu pumnii în cap, exclamând pe franțuzește «aceasta eră lovitura mea cea mare», precum se constată din depozițiunea martorului Cantuniar, că s'a rugat să fie lăsat a duce banii lui Bogdan-Pitești pentru a dovedi că dânsul nu este vinovat, fără a-și da seamă că aceasta nu constituia nici o dovadă;

Considerând că Davidescu, prieten cu Bogdan-Pitești și luând adesea masa împreună, nu ar putea susține că dânsul a lucrat înconștient sau fără nici un interes în toată această afacere; că este cu neputință de admis, Davidescu fiind arhitect diplomat și laurent dela școala din Paris, că dânsul n'a înțeles natura operațiunii ce o făcea Bogdan-Pitești atunci când cerea 40000 și pe urmă 30000 lei lui Blank, în cabina dela Flora, pentru a încetă campania și a nu publica scrisori; că iarăși nu este de crezut că atunci când aducea la urechea lui Blank svonurile acelea neliniștitoare asupra scrisorilor, spunând că a văzut scrisorile, dar tăcând asupra conținutului lor, el a lucrat pentru a face un serviciu lui Blank, iar nu lui Bogdan-Pitești;

Considerând mai departe că Davidescu nu ar putea susține că dânsul a fost constrâns de Blank, prin sequestrarea mobilelor, a procură lui Blank posibilitatea unei întrevederi cu Bogdan-Pitești, fiindcă înainte de sequestrare Davidescu își dăduse toate silințele în acest scop și vorbise cu Bogdan-Pitești pentru întâlnirea dela Fronescu din 12 Maiu, locul fiind ales de Davidescu, înțelegerea între dânsul și Bogdan-Pitești fiind deci bine stabilită, cum rezultă din telefonarea lui Bogdan-Pitești la Fronescu, atunci când Davidescu și Blank erau încă la Hipodrom, și din întâlnirea pe Șosea, fixată dela Fronescu;

Considerând că prietenia între Davidescu și Bogdan-Pitești deșteptase pe Davidescu asupra moralității lui Bogdan-Pitești, și atunci cel puțin la Flora, când s'a urmat tocmeala între Bogdan-Pitești și Blank, a putut vedea în mod evident scopul lui Bogdan-Pitești și deci a dat concurs acelui scop în loc să se reculegă;

Considerând că Blank, dela începutul campaniei și dela demersul lui Adania, a lăsat să treacă timpul, nepăsător și toemai insistențele lui Davidescu, vorbindu-i de scrisori compromițătoare l-au hotărât a grăbi întâlnirea;

Considerând că, din toate aceste fapte și acte, tribunalul și-a făcut pe deplin convingerea că Davidescu a lucrat în mod conștient la comiterea delictului de șantaj intervențiunea sa fiind hotărâtoare în amenințarea care sileă pe victimă la plată;

Că însă, interesul lui Davidescu a fost subordonat interesului lui Bogdan-Pitești, și participarea la beneficii, dovedită prin propria sa exclamațiune: «aceasta eră marea mea lovitură», trebuie considerat ca referindu-se la o porțiune mai modestă din acea sumă, reținându-se, de tribunal, în prim loc, complicitatea fără de care delictul nu s'ar fi comis;

Având în vedere că din împrejurările de fapt militează circumstanțe atenuante pentru inculpat și că el nu are cazier judiciar, urmând în aplicațiunea pedepsei a se ține socoteală, pe lângă art. 334, și de art. 5^o, 51 și 60 din Codul penal.

In ce privește pe inculpatul Alexandru Bogdan-Pitești:

Având în vedere că culpabilitatea lui Bogdan-Pitești rezultă din arătările părții civile, confirmate în toată înlăntuirea logică a faptelor de Davidescu, în sbuciu-marea morală a faptului arestării, care dă mărturiei sale caracterul unei spovedanii;

Că această culpabilitate rezultă chiar din tăgada inculpatului, fiindcă tăgada n'a fost și nu putea fi completă pe toate faptele, întrucât tăgada cuprinde astfel de invențiuni în cât neadevărul așa de limpede înfăptuit prindé valoarea unei dovezi;

Că vinovăția rezultă din atitudinea extrem de violentă luată prin ziar și din intențiunea d'a trage folos bănesc din nelineștirea victimei, întrebuițând pe Adania și pe Davidescu ca emisari, pentru a forța victima la plată și a ridica cât de mult suma pretențiunilor;

Că această vinovăție rezultă și din antecedentele inculpatului, urmărit în mai multe rânduri pentru exerocherie, în țară și în străinătate, cum rezultă din cazierul său judiciar, și arestat de 41 de ori, dacă am crede pe cuvânt pe inculpat (dos. instr. fila 75).

Că atitudinea inculpatului concordă perfect cu vinovăția sa, fiind inculpatul de o îndrăzneală care a uimit pe partea civilă, care n'a putut fi trecută sub tăcere de judecătorul de instrucțiune și care a fost constatată de tribunal, în ședința din 30 Ianuarie 1914, când inculpatul în fața tribunalului s'a dedat la improvizațiuni cari, dacă n'au cunoscut bine respectul datorit justiției, au uitat cu totul interesul apărării;

Că în sfârșit vinovăția inculpatului se constată și din refuzul d'a răspunde la interogatoriu, fiind acel refuz, după mărturisirea culpei, cea mai puternică dovadă în contra sa, indiferent de pretextul invocat pentru a se sustrage judecății;

Considerând că Davidescu, înainte de a fi influențat de Bogdan-Pitești, a precizat și istorisit întreaga acțiune a lui Bogdan-Pitești, dela începutul campaniei de presă până la convorbirea dela Flora și la modul cum trebuia remisă suma de bani;

Că Bogdan-Pitești n'a putut tăgădui cu totul înțelegerea asupra diferitelor întâlniri care urmau să aibă loc, nici asupra întâlnirii care a avut loc la Flora, însă în toate explicațiunile date domnește o fantezie încrezătoare în sine, astfel că, luând un singur fapt, întâlnirea la Hipodrom pe ziua de 28 Maiu la ora 11 dimineata, și punându-l alături cu interesul pentru Blank de a lăsa banca în toiul afacerilor, în fierberea acelui ceas, iată interesantul răspuns a lui Bogdan-Pitești: «Blank mi-a propus să-mi dovedească că în afacerea Bertolero casa Blank nu era interesată». Spusese în alt moment că de tocmeală n'a fost vorba în ajun la Flora; că, cu alte cuvinte, inculpatul vrea să fie crezut lucrul următor: că Blank, care nu s'a mișcat cu săptămânile sub toate violențele ziarului și pentru toată campania în toate direcțiunile, și care la auzul scrisorilor compromițătoare insistă pe lângă Davidescu pentru a avea o întâlnire cu Bogdan-Pitești, ar persecută chiar pe Davidescu fiindcă întâlnirea nu venea mai repede, după spusele lui Davidescu, acest Blank nu are altă preocupățiune decât, după ce s'a despărțit la miezul nopții de Bogdan-Pitești, ca a doua zi înainte de amiază, în momentul cel mai prielnic al zilei de lucru, să se ducă la Hipodrom, să facă o confidentă lui Bogdan-Pitești, ca celui mai intim prieten, făcând un lucru imposibil în drept, dovada negativă, și aceasta fără nici un interes fiindcă Bogdan-Pitești susține în acelaș timp că n'a fost tocmeală;

Că, dacă se poate vorbi de matematică în lumea sufletească, explicațiunea aceasta a lui Bogdan-Pitești este un neadevăr stabilit în mod matematic;

Considerând mai departe că faptul tocmelei și prețul acestei tocmele în sumă de 30000 lei, este dovedit cu o preciziune care scapă de orice îndoială, atât din coincidența arătărilor lui Blank și lui Davidescu, cât și din depunerea martorilor Cantuniari și Costaforu, care au auzit conversațiunile la telefon, și care au văzut și au auzit pe Davidescu, venind în modul cel mai natural pentru a ridică exact această sumă destinată lui Bogdan-Pitești; că nu numai această tocmeală a avut loc, dar a fost înconjurată de un amănunt interesant: într'adevăr scena dela Flora se poate reconstitui după spusele celor trei protagoniști care singuri au participat la ea: Bogdan-Pitești ceruse 40000 lei în bloc și discută cifrele în parte pentru fiecare din diferitele operațiuni ale băncei; Blank, care petrecuse toată noaptea la țară la o nuntă și care n'avea decât 18000 lei cu dânsul vedea tot planul său distrus, și era foarte obosit și descurajat; Davidescu se plimba enervat prin odaie găsind pe Bogdan-Pitești prea exigent și fiindu-i teamă că pierde afacerea, când părțile cad de acord pentru 30000 lei, după o tocmeală. Bogdan-Pitești a plătit apoi o sticlă de șampanie, zice Davidescu (dos. instr. fila 56);

Că, nu faptul că Bogdan-Pitești a plătit o sticlă de șampanie este interesant, dar momentul când a plătit-o dă acestei sticle caracterul unui aldămaș și gestul pare o îmbărbătare adusă lui Blank, prea abătut și pe care Bogdan-Pitești a crezut că la învins;

Considerând iarăși că este în afară de orice îndoială că Bogdan-Pitești s'a servit de Adania și de Davidescu pentru a convinge pe Blank că fără plată nu va scăpa de atacuri;

Considerând că rolul lui Adania, indiferent dacă a fost întâiu chemat de Paspati sau trimes de Bogdan-Pitești, ducându-se de mai multe ori la bancă, unde nu poate întâlni pe Blank ci numai pe Paspati, ducându-se și la o sucursală unde vorbește cu directorul

Rizu (dos. instr. fila 120 și în fața tribunalului), acest rol are un relief puternic, fiindcă puțin a lipsit ca să transforme pe martor în complice;

Că, într'adevăr, Adania a transmis propunerea lui Bogdan-Pitești lui Paspati, întâi pentru 20.000 lei, pe urmă pentru 12.000 lei, cum reese din reticențele lui Adania la confruntarea cu Paspati (dos. instr. fila 122, verso); că Adania a rugat pe Rizu să intervină pe lângă Blank pentru a aranja încetarea campaniei, zicând că el, Adania, va restitui băncii toată remiza ce i s'ar cuveni din această afacere, și pe urmă îngrijat, cu drept cuvânt, în timpul instrucțiunii, când află că Rizu este chemat ca martor l roagă să precizeze bine că propunerea sa a fost dezinteresată;

Că Adania, în depunerea făcută în fața Tribunalului, se apără continuu de chestia banească, dar lasă fără explicațiune modul cum va îndupleca pe Bogdan-Pitești ducându-se la acesta împreună cu Paspati; că însă această explicațiune se poate suplini prin depoziția martorului I. Arion (dos. Instr. fila 126 și în fața Trib.) căruia Adania i-a făcut propunere de abonament pentru publicitate ca să oprească apariția unui articol violent în ziarul «Seara»; că, însă, această explicațiune se poate suplini cu depunerea chiar a lui Adania în fața tribunalului, mărturisind, cu o naivitate de necrezut, că faptul de a interveni pe lângă ziare de a înceta campaniile este inherent meseriei sale de agent de publicitate;

Considerând că rolul lui Davidescu este și mai delicat și mai important fiindcă a fost decisiv în hotărârea victimei la plată; că prietenia între Davidescu și Bogdan-Pitești este un fapt mărturisit, că înțelegerea lor rezultă din întreaga acțiune a lui Davidescu;

Considerând într'adevăr că pentru prima întâlnire care urmă să aibe loc la Fronescu, Bogdan-Pitești n'a fost anunțat cu telefon de Davidescu numai dela Hipodrom, ci totul eră pregătit dinainte, cum se dovedește cu martorul Toma Niculescu (dos. Instr. fila 101 și în fața tribunalului și declarația Blank, Instr. fila 84), care T. Niculescu arată că înainte cu $\frac{3}{4}$ ore de sosirea lui Davidescu cu Blank, Bogdan-Pitești telefonase la Fronescu întrebând dacă Davidescu se gândește acolo;

Că Davidescu nu putea vorbi de scrisori compromițătoare decât după îndemnul lui Bogdan-Pitești, și dacă a văzut în realitate scrisorile, cum declară la instrucție (fila 62), a trebuit să profite de talentul lui Bogdan-Pitești ca să învețe cum se speculează neliniștirea victimei, lăsând'o într'o temere vagă și necontrolabilă, astfel cum a vorbit Davidescu lui Blank în ziua de 27 Martie: «scrisori foarte compromițătoare care, publicate, ar putea să-i cauzeze rău chiar și în familie»;

Că toate demersurile lui Davidescu pe lângă Blank nu sunt decât pentru a aduce la ureche lui Blank echoul cuvintelor lui Bogdan-Pitești: bandit, fără frică în D-zeu, poți să-l calmezi cu bani,—și la întrebarea lui Blank ce asigurare: «mari pungăși au cuvântul lor de cinste»;

Considerând că din toate acestea rezultă că Bogdan-Pitești a întrebuițat toate mijloacele ca să terorizeze pe victimă, s'o facă să creadă că are secrete de familie și că e gata să le publice dacă nu i se plătește o sumă importantă, servindu-se de intermediarul obișnuit, Davidescu, și în momentul plăței;

Având în vedere că este loc a se discuta de tribunal obiecțiunile ce s'ar putea naște din fapte și anume: propunerea de plată n'a pornit oare dela Blank; apoi

Blank avut-a temere de revelațiuni sau numai dorința d'a prinde pe Bogdan-Pitești în cursă?

Având în vedere că este incontestabil că Blank a întins o cursă, dar cestiunea este d'a se ști dacă prin acea cursă Blank a atras pe Bogdan-Pitești în afară de gândul său sau dacă a dat prilej a se dovedi pur și simplu acel gând;

Că, în această privință, legătura ce există între demersurile lui Adania și insistențele lui Davidescu și atitudinea lui Bogdan-Pitești la Flora, arată o continuitate de gândire și de faptuire la Bogdan-Pitești; într'adevăr, prețul ce era de 12000 cu Adania, crește când se amenință cu scrisori, și ajunge la 30000 lei la Flora; apoi la Flora Bogdan-Pitești nu primea o ofertă: el dicta condițiuni, și însăfârșit nodul cestiunii este d'a se vedea dacă Blank n'a fost silit la plată, fiindcă o propunere silită nu mai este o ofertă;

Că în ce privește temerea de revelațiuni, presiunea condamnată de lege este aceea care, bazată pe un fapt adevărat sau neadevărat, este de natură a forța pe victimă la plată, indiferent dacă de fapt victima a avut ori n'a avut temere; că incontestabil este că atunci când se vorbește de scrisori compromițătoare pentru familie, părinții atât tatăl cât și muma, pot fi vizati, fără ca persoana astfel pusă în grea cumpănă, prin respect filial, să poată găsi mijlocul unei anchete sau unei apărări, și fără îndoială o astfel de amenințare este de natură a produce o temere în sensul art. 334 cod penal;

Că deci cursa întinsă de Blank coincide cu interesul legitim de apărare și dacă pare nefiresc chiar să primească a da banii fără d'a pretinde scrisorile compromițătoare în schimb, lucrul se explică fiindcă Blank nu știă nimic precis asupra scrisorilor, nu le văzuse și dorea să stabilească că scopul întregii acțiuni a lui Bogdan-Pitești, prin presă, prin emisari, prin șoapte la ureche, era să'l forțeze la plată, fiind Bogdan-Pitești gata a'l lauda în chestiunea evreiască (dos. Instr. fila 71, verso), se înțelege dela sine după plată;

Considerând că din toate aceste elemente, confruntând și ipotezele ce se nasc din fapte, rezultă pentru tribunal deplina convingere a vinovăției lui Bogdan-Pitești;

Având în vedere că aceste fapte intră în prevederile art. 334 ult. aliniat din codul penal;

Că, deci, urmează a se face în contra inculpatului Adolf Davidescu aplicațiunea art. 334 ult. aliniat, art. 50, 51 și 60 cod penal și în contra inculpatului Bogdan-Pitești aplicațiunea art. 334 ult. aliniat, a căror texte s'a dat citire în ședință publică ;

Având în vedere și cererea de 100000 lei a părții civile pentru daunele materiale și morale cauzate de acest delict, pe cari Tribunalul, în aprecierea sa, le fixează la suma de 2000 lei, obligând pe ambii inculpați de a plăti acea sumă în mod solidar părții civile;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Pherekyde, Tribunalul, de acord cu d-l procuror Al. Costin, condamnă pe inculpații *Adolf Davidescu* la una lună de zile închisoare corecțională în baza art. 334 al. ult., 50 al. II, 51 și 60 c. pen. și pe *Alexandru Bogdan-Pitești* la un an de zile închisoare corecțională în baza art. 334 al. ult. c. pen. și;

Obligă pe ambii inculpați a plăti în mod solidar suma de două mii lei (2000) despăgubiri civile reclamantului A. Blank.

(ss) **Grigore Pherekyde, D. Cernescu, C. Tatușescu.**
p. Grefier (s) *I. Christescu.*

REZUMATELE JURISPRUDENTEI*)

INALTEI NOASTRE CURTI DE CASAȚIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Tudor P. Cismaru.
Intimatul Paraschiv G. Lungu ș. a.

Adopție. — Formalități prescrise pentru solemnitatea adopției. — Nesupunerea sentinței de adopție spre confirmare de Curtea de apel. — Nulitatea adopției.

Prescripție. — Acțiunile în nulitatea adopției. — De când curge termenul de prescripție. — Art. 318 și 1890 c. civil.

a) Formalitățile prescrise de legiuitor pentru solemnitatea adopțiunii nu sunt îndeplinite dacă sentința de adopție pronunțată de tribunal nu a fost supusă spre confirmare Curții de apel, pentru ca decizia Curții să fie în urmă afișată și înscrisă în registrul actelor stărei civile, cum cere art. 318 și urm. c. civil.

Prin urmare, tribunalul în asemenea împrejurări, declarând nulă adopția nu comite nici un exces de putere.

b) Nici o prescripție nu poate să curgă mai înainte de a se naște acțiunea supusă acestui mod de stingere;

Prin urmare, termenul de prescripție al actului moștenitorilor adoptatorului, de a cere nulitatea adopției începe să curgă din momentul morții adoptatorului, căci atunci se naște dreptul lor de a cere anularea adopției, iar nu dela data hotărârii de adopție. (Cas s. I decizia No. 240 din 22 Aprilie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Prahova S. II No. 137/913).

CASAȚIE S. II

Recurentul Mani M. Pincas prin d-ii avocați Valerian și Em. Pantazi.

Intimatul Tone Nedelcoff asistat de d-l V. Atanasovici.

Locațiune. — Contract cu dată certă. — Arendarea ulterioară a aceluiași imobil altei persoane. — Dacă îi este opozabil primul contract. — Art. 1441 c. civil.

1. Dacă dreptul locatarului întemeiat pe un contract transcris ori cu dată certă este opozabil terților dobânditori ai imobilului închiriat, potrivit art. 1441 codul civil, cu atât mai mult trebuie să se urmeze tot astfel atunci când este vorba de concesiunea unui simplu drept de folosință unui terțiu, care se găsește în conflict cu un contract de arendă anterior transcris ori cu dată certă, fără a distinge dacă locatarul anterior a fost ori nu pus în folosința imobilului. (Cas. II, decizia civilă No. 126 din 2 Iunie 1914, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 29/914 a Curții de apel din Galați secția I).

Recurentul Ion M. Sândoiu al II-lea prin d-l avocat M. M. Boboc.

Ministerul Public prin d-l Proc. General Sc. Popescu.

***Jurați. — Verdict. — Asasinat. — Pândire. — Răspuns afirmativ. — Precugetare. — Răspuns negativ. — Verdict contrazicător. — Casare. — Art. 226 și 232 c. penal.**

2. Legiuitorul nostru, în art. 232 c. penal, voind a pedepsi asasinatul, așa cum îl definise în art. 226, vorbește numai de pedeapsa omorului cu precugetare, fără a menționa și cealaltă circumstanță agravantă a pân-

*) Cele însemnate cu * steluță vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

direi, ce și ea transformă omorul simplu în asasinat; și aceasta pentru motivul că pândirea implicând precugetarea, prin aceasta pedepsirea ei e cuprinsă în textul art. 232 c. penal.

Așa dar, pândirea implicând în sine și precugetare, verdictul juraților care răspunde afirmativ la pândire și negativ la precugetare este contrazicător și dat cu violarea suscitatelor texte de lege. (Cas. II, decizia penală No. 2116 din 16 Sept. 1914 prin care s'a casat, după divergență, recursul făcut contra deciziei C. cu jurați din jud. Dolj No. 19/914).

CASAȚIE S. III

Recurentul Căp. V. Ionițiu, prin d-l avocat P. P. Poni.

Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Pensie militară. — Timpul petrecut ca elev în școlile de ofițeri. — Dacă se socotește în calculul pensiei. — Școala de ofițeri dela Bistrița. — Art. 24 al. 2 l. pensiilor din 1913.

Pensie militară. — Sporul de 5 ani acordat prin art. 2 § 3 al legii din 1913 pentru completarea a 35 ani de serviciu. — Dacă acest spor se poate lua de bază pentru stabilirea mijlociei retribuției pe ultimii 5 ani. — Soluție negativă.

a) Legiuitorul din 1913, introducând prin art. 24 al. II din legea pensiilor o măsură de favoare pentru ofițerii și asimilații lor, a dispus ca la calcularea pensiei lor să se socotească și timpul servit de dânsii ca grade inferioare sau ca reangajați, însă cu excepțiunea anilor petrecuți ca elevi în școlile de ofițeri.

Prin termenul generic de «școlile de ofițeri», legiuitorul a înțeles toate acele școli în cari elevii, fie veniți de la trupă ca grade inferioare, fie promovați din școlile secundare militare sau civile, se instruiesc și capătă cunoștințele trebuitoare gradului de ofițeri.

Sub acest raport, dar, desființata școală de la Bistrița, de și avea denumirea de «Școala de sub ofițeri», după felul contingentelor de elevi ce primea, scopul său era necontestat acela de a forma și promova ofițeri.

Prin urmare, timpul petrecut ca elev în școala preparatorie de ofițeri de la Bistrița nu se socotește în anii de pensie.

b) Prin art. 2 § 3 al legii pensiilor, legiuitorul din 1913, cu o deosebită solitudine față de ofițerii scoși la pensie pentru limită de vârstă, cari n'ar avea 35 ani de serviciu activ, a prevăzut un spor de 5 ani până la completarea acelor 35 ani de pensie.

Acest spor constituie o ficțiune a legii, în virtutea căreia se adaugă un număr de ani la cei serviți, cu scop de a se mări proporția la sută în calcularea pensiei, nici de cum însă de a se calcula pensiunea după mijlocia pensiunii pe acești ani, retribuțiune care nefiind primită nu poate fi cantitativ precizată, și deci nu poate servi de bază nici calculării pensiunii. În adevăr dispoziția art. 2 § 3 fiind o ficțiune a legii și deci de strictă interpretare, urmează a ne referi la principiul stabilit de art. 1 al. a al legii pensiilor, în virtutea căruia pensiunea se calculează pe mijlocia retribuției cerute și determinate ce funcționarul va fi primit în cei din urmă cinci ani serviți de fapt. (Cas. III, No. 245 din 5 Septembrie 1914, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel s. II Iași No. 85/913).